

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКРИСТУВАННЯ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ЕКОЛОГІЯ»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Перший (бакалаврський)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 101. Екологія

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 10. Природничі науки

КВАЛІФІКАЦІЯ Бакалавр з екології

**Затверджено Вченою радою
Львівського національного
Університету
природокористування**

Голова вченої ради
Снітинський В.В.
протокол №
від « » 2023 р.

Освітня програма вводиться в дію
Наказом ректора ЛНУП №
від « » 2023 р.
•

Львів 2023

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

«ПОГОДЖЕНО»

Керівник навчально-методичного
відділу забезпечення якості вищої
освіти Львівського національного
університету природокористування
_____ О.Я. Микула

« » 2023 р.

«ПОГОДЖЕНО»

Перший проректор
Львівського національного
університету природокористування
_____ І.М. Федів
« » 2023 р.

«СХВАЛЕНО»

Методичною комісією факультету
агротехнологій та екології
Протокол №
від « » 2023 р.
Голова методичної комісії
_____ В.В. Бальковський

«РЕКОМЕНДОВАНО»

Вченою радою факультету
агротехнологій та екології
Львівського національного
університету природокористування
Протокол №
від « » 2023 р.
Голова вченої ради факультету
агротехнологій та екології
_____ В.В. Бальковський

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Хірівський Петро Романович	– к.б.н., доцент., завідувач кафедри екології
Разанов Сергій Федорович	– д.с.-г.н., професор кафедри екології
Панас Наталія Євгенівна	– к.б.н., доцент кафедри екології
Дацко Тетяна Миколаївна	– к. с.-г.н., доцент кафедри екології
Качмар Наталія Василівна	– к.с.-г.н., доцент кафедри екології
Маруняк Сергій Степанович	– директор Яворівського національного природного парку
Бермес Наталія	– студентка 3 курсу факультету агротехнологій та екології

Гарант освітньо-професійної програми – кандидат біологічних наук, доцент Хірівський П.Р.

Гарант освітньо-професійної програми _____ Хірівський П.Р.
(підпис)

Проект освітньо-професійної програми обговорений та схвалений на засіданні кафедри екології

Протокол № від «__» січня 2023 р.

Завідувач кафедри _____ Хірівський П.Р.

Рецензенти:

Данилик І.М., доктор біологічних наук, старший науковий співробітник Інституту екології Карпат НАН України;

Приндак В.П. директор Національного природного парку «Сколівські Бескиди»

Мальований М.С., доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри екології та збалансованого природокористування НУ «Львівська політехніка».

Копій Л.І. доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри екології Національного лісотехнічного університету України.

1. Профіль освітньо-професійної програми «Екологія»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Львівського національний університету природокористування, факультету агротехнологій і екології, кафедра екології
Ступінь вищої освіти та повна назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр, бакалавр з екології
Офіційна назва освітньої програми	Екологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний: - на базі повної загальної середньої освіти - 240 кредитів ЄКТС, термін навчання: очна форма – 3 академічні роки і 10 місяців, заочна форма – 4 академічні роки і 7 місяців; - на базі освітнього рівня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») - до 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) термін навчання 1 академічний рік 10 місяців.
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми 1144, дійсний до 01.07.2026
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта Наявність диплoma молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста)
Мова(и) викладання	Українська мова
Основні поняття та їх визначення	У програмі використано основні поняття та їх визначення відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, схвалених сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України протокол від 29.03.2016 № 3
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/osvprog20181/osvprogrambakk20181.html

2 – Мета освітньої програми

Надати теоретичні знання, практичні уміння та навички, достатні для професійної діяльності висококваліфікованих фахівців в галузі природничих наук спеціальності 101 «Екологія» та підготувати студентів для подальшого навчання за обраною спеціальністю

3 - Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність)	10 - Природничі науки, 101 - Екологія <i>Об'єкт:</i> структура та функціональні компоненти екосистем різного рівня та походження; антропогенний вплив на довкілля та оптимізація природокористування.
--	--

	<p>Ціль навчання: формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, концепції, принципи природничих наук, сучасної екології та їх використання для охорони навколошнього середовища, збалансованого природокористування та сталого розвитку.</p> <p>Методи, методики та технології. Здобувач має оволодіти методами збирання, обробки та інтерпретації результатів екологічних досліджень.</p> <p>Інструменти та обладнання: обладнання, устаткування та програмне забезпечення, необхідне для натурних, лабораторних та дистанційних досліджень будови та властивостей екологічних систем різного рівня та походження</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітня програма. Базується на загальновідомих положеннях та результатах сучасних наукових досліджень в галузі екології, агроекології, системного аналізу процесів і явищ; оцінці впливу на довкілля та його динаміку під впливом сучасного природокористування; методах та способах захисту довкілля від екотоксикантів, орієнтє на актуальні спеціалізації, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра. Фахівець, підготовлений згідно ОП, набуває необхідних теоретичних знань та практичних навичок для вирішення як спеціалізованих задач, так і практичних проблем у сфері збереження та захисту навколошнього середовища, збалансованого природокористування.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта та професійна підготовка в галузі природничих наук спеціальності 101 Екологія.
Особливості та відмінності	Програма зорієнтована на підготовку висококваліфікованих фахівців-екологів, які здатні застосувати сучасні знання щодо зменшення негативного впливу антропогенної діяльності на стан природних ресурсів та екосистем, зокрема у сфері аграрного виробництва, та оптимізації навколошнього середовища. Програма передбачає набуття знань та навичок щодо реалізації професійної діяльності шляхом міждисциплінарної та багатопрофільної підготовки висококваліфікованих фахівців у сфері екології та охорони навколошнього середовища
4 – Придатність випускників освітньої програми до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Фахівець, який здобув освіту за ОП «Екологія» здатний виконувати професійні роботи згідно з класифікатором професій ДК 003-2010 та обійтися такі посади: «Фахівець з управління природокористуванням (КП 2442.2); «Молодший фахівець в агрономії, лісовому, водному господарствах та природно-заповідній справі» (КП 3212); «Інспектор з використання водних ресурсів» (КП 3212); «Інспектор з охорони природи» (КП 3212); «Організатор природокористування» (КП 3439); «Інспектор державний з техногенного та екологічного нагляду» (КП 3439); «Менеджер (управитель) з природокористування» (КП 1412).
Академічні права випускників	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти. Усі магістерські програми в галузі «Екологія»

5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Лекції, лабораторні роботи, практичні заняття, самостійна робота на основі підручників, навчальних посібників та конспектів лекцій, консультації із викладачами, підготовка кваліфікаційної роботи.
Оцінювання	Оцінювання здійснюється у вигляді поточного, проміжного, семестрового та підсумкового контролю. Основними формами контролю є усне опитування, захист лабораторних робіт, тестування, екзамен, залік, захист курсової роботи та захист практики, комплексні контрольні роботи, захист кваліфікаційної роботи. У процесі дистанційного навчання контроль здійснюється з використанням інтернет-технологій різними шляхами комунікацій (Zoom, Moodle, Google Meet, Skype).
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні компетентності	K01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності. K02. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. K03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. K04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. K05. Здатність спілкуватися іноземною мовою. K06. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). K07. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. K08. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. K09. Здатність працювати в команді. K10. Навички міжособистісної взаємодії. K11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. K12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. K13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. K14. Здатність використовувати базові знання фундаментальних розділів біології, хімії та біогеохімії в обсязі, необхідному для вивчення професійних дисциплін та для використовування в обраній професії; для дослідження стану довкілля і можливих перетворень забруднюючих речовин в природному середовищі.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>К15. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.</p> <p>К16. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.</p> <p>К17. Розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук.</p> <p>К18. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.</p> <p>К19. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.</p> <p>К20. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління.</p> <p>К21. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища.</p> <p>К22. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі.</p> <p>К23. Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання.</p> <p>К24. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.</p> <p>К25. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування.</p> <p>К26. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.</p> <p>К27. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.</p> <p>К28. Здатність використовувати систему екологічної стандартизації, сертифікації та статистичного кодування.</p> <p>К29. Здатність використовувати знання сучасних досягнень гідрології, гідробіології та гідроекології для раціонального й комплексного використання водних ресурсів, вирішення екологічних проблем водокористування.</p> <p>К30. Здатність використовувати знання урбоекології для забезпечення збалансованого функціонування урбанізованих територій.</p> <p>К31. Здатність класифікувати екотоксиканти за ступенем токсичності та впливом на екосистеми та уbezпечити екосистеми від ураження хімічними поллютантами біогенного та антропогенного походження.</p> <p>К32. Здатність орієнтуватися в основних методах і системах забезпечення техногенної безпеки, обґрунтовано вибирати відомі пристрой, системи та методи захисту людини і природного середовища від небезпек.</p> <p>К33. Здатність до вирішення професійних задач діяльності, пов'язаних з забезпеченням життя, здоров'я і працездатності на робочому місці, обґрунтувати вибір безпечних режимів, параметрів, виробничих процесів та проведення заходів щодо усунення причин нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві.</p>
--	---

7 – Програмні результати навчання

ПР 01. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами.

- ПР 02. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування.
- ПР 03. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.
- ПР 04. Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки.
- ПР 05. Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля.
- ПР 06. Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття.
- ПР 07. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколошнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.
- ПР 08. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.
- ПР 09. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.
- ПР 10. Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень.
- ПР 11. Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколошнє середовище.
- ПР 12. Брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поводження з виробничими та муніципальними відходами.
- ПР 13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.
- ПР 14. Уміти формувати тексти, робити презентації та повідомлення для професійної аудиторії та широкого загалу з дотриманням професійної сумлінності та унеможливленням плағіату.
- ПР 15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.
- ПР 16. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі.
- ПР 17. Усвідомлювати відповіальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.
- ПР 18. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповіальність за прийняття рішень
- ПР 19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.
- ПР 20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.
- ПР 21. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.
- ПР 22. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля.
- ПР 23. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів.
- ПР 24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ПР 25. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.
- ПР 26. Знати історичні і сучасні філософські концепції розвитку суспільства у взаємодії зі своїм соціальним і природним середовищем для досягнення оптимального напряму розвитку суспільного і природного компонентів в системах «людина – природа» і

«сусільство – природа», вміти застосовувати свої теоретичні знання в професійній діяльності.

ПР 27. Визначати критерії шкодочинності екотоксикантів в навколошньому середовищі та зони екотоксикохімічного забруднення та джерел хімічного ураження.

ПР 28. Вміти оцінити середовище перебування щодо особистої безпеки, безпеки колективу, суспільства, провести моніторинг небезпечних ситуацій та обґрунтувати головні підходи та засоби збереження життя, здоров'я та захисту працівників в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій, сталість функціонування об'єкту господарювання в умовах надзвичайних ситуацій та обґрунтувати заходи щодо її підвищення.

ПР 29. Уміти обґрунтовувати вибір екобезпечних технологій виробництва продукції у фермових екосистемах.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Проектна робоча група: 1 доктор наук, професор, 4 кандидати наук та / або доценти, студент, представник роботодавців. Керівник групи забезпечення освітньої програми: кандидат біологічних наук, доцент. Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньо-професійної програми є штатними працівниками Львівського національного університету природокористування, мають науковий ступінь та /або вчене звання. 89 % професорсько-викладацького складу, задіяного до викладання професійно-орієнтованих дисциплін, мають наукові ступені за спеціальністю та суміжними спеціальностями
Матеріально-технічне забезпечення	Використання сучасного аудиторного фонду: лекційні аудиторії, тематичні кабінети, хіміко-токсикологічна лабораторія, обладнання та устаткування виробництва провідних компаній світу, програмне забезпечення, що використовуються для лабораторно-практичних занять, досліджень. Належний рівень соціально- побутової інфраструктури.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Використання віртуального навчального середовища Львівського національного університету природокористування та авторських розробок професорсько-викладацького складу.

9 – Академічна мобільність

(регламентується Постановою КМУ № 579 “Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність” від 12 серпня 2015 року)

Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Львівським національним університетом природокористування та університетами України.
Міжнародна кредитна мобільність	У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між Львівським національним університетом природокористування та навчальними закладами країн-партнерів
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе, після вивчення курсу української мови

2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОПП			
Обов'язкові компоненти загальної підготовки ОПП			
ОКЗ 1	Історія України	4	екзамен
ОКЗ 2	Філософія	4	екзамен
ОКЗ 3	Іноземна мова	8	залік, екзамен
ОКЗ 4	Вища математика та інформаційні технології	6	екзамен
ОКЗ 5	Українська мова (за професійним спрямуванням)	4	екзамен
ОКЗ 6	Хімія та біогеохімія	15	залік, екзамен
ОКЗ 7	Біологія	16	залік, екзамен
ОКЗ 8	Загальна екологія	5	екзамен
ОКЗ 9	Економіка природокористування	4	екзамен
ОКЗ 10	Організація управління в екологічній діяльності	4	екзамен
ОКЗ 11	Природоохоронне законодавство	4	залік
ОКЗ 12	Безпека життєдіяльності та охорона праці	3	залік
77			
Обов'язкові компоненти професійної підготовки ОПП			
ОКП 13	Охорона атмосфери	4	екзамен
ОКП 14	Моделювання і прогнозування стану довкілля	4	залік
ОКП 15	Природоохоронні технології	6	екзамен
ОКП 16	Поводження з відходами	4	екзамен
ОКП 17	Екологічна стандартизація та нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище	6+1	екзамен, курсова робота
ОКП 18	Техноекологія	5	екзамен
ОКП 19	Моніторинг навколишнього середовища	7+1	екзамен, курсова робота
ОКП 20	Екологія людини	4	екзамен
ОКП 21	Ландшафтна екологія	5	екзамен
ОКП 22	Екологічна безпека	8	залік, екзамен
ОКП 23	Екологічна токсикологія	6+1	екзамен, курсова робота
ОКП 24	Урбоекологія	5	екзамен
ОКП 25	Агроекологія	7+1	екзамен, курсова робота
ОКП 26	Оцінка впливу на довкілля	8+1	залік, екзамен, курсова робота
ОКП 27	Ознайомча практика	2	залік
ОКП 28	Навчальна практика	4	залік
ОКП 29	Виробнича практика	3	залік
ОКП 30	Переддипломна практика	2	залік

ОКП 31	Проектування та захист кваліфікаційної (дипломної) роботи	9	Публічний захист кваліфікаційної роботи
		103	
	Загальний обсяг обов'язкових компонент	180	
	Вибіркові компоненти ОПП		
	Вибіркові компоненти загальної підготовки ОПП		
	<i>Вибір дисципліни з блоку 1</i>		
ВКЗ 1.	Соціоекологія	5	екзамен
	Екоосвіта		
	Етика і естетика		
	<i>Вибір дисципліни з блоку 2</i>		
ВКЗ 2.	Фізика з основами біофізики*	5	екзамен
	Основи метеорології та кліматології*		
	Фізика геосфери Землі		
	<i>Вибір дисципліни з блоку 3</i>		
ВКЗ 3.	Біологічні методи захисту довкілля	5	екзамен
	Екологічна біохімія		
	Біотехнології в екології		
	<i>Вибір дисципліни з блоку 4</i>		
ВКЗ 4	Екологічні основи ведення тваринництва	5	
	Тваринництво		
	Технології виробництва органічної продукції тваринництва		
	<i>Вибір дисципліни з блоку 5</i>		
ВКЗ 5.	Основна іноземна мова поглиблленого вивчення	4	залік
	Друга іноземна мова		
	Іноземна мова фахового спрямування		
	Вибіркові компоненти професійної підготовки ОП		
	<i>Вибір дисципліни з блоку 1</i>		
ВКП 1.	Водні екосистеми	6	екзамен
	Гідрологія		
	Гідробіологія і гідроекологія		
	<i>Вибір дисципліни з блоку 2</i>		
ВКП 2.	Геоаномальні зони і біота	6	екзамен
	Біоценологія		
	Охорона та захист природних ресурсів		
	<i>Вибір дисципліни з блоку 3</i>		
ВКП 3.	Заповідна справа	6	екзамен
	Рекреаційні ресурси і курортологія		
	Екологічний туризм		
	<i>Вибір дисципліни з блоку 4</i>		
ВКП 4.	Моніторинг гідросфери	6	екзамен
	Охорона водних ресурсів і екосистем		
	Технології захисту водних ресурсів		
	<i>Вибір дисципліни з блоку 5</i>		
ВКП 5.	Раціональне використання та охорона ґрунтів	6	екзамен
	Геологія і небезпечні геологічні процеси		
	Охорона природних ресурсів		
	<i>Вибір дисципліни з блоку 6</i>		

ВКП 6.	Вибіркова дисципліна з університетського переліку №1	3	
<i>Вибір дисципліни з блоку 7</i>			
ВКП 7.	Вибіркова дисципліна з університетського переліку №2	3	
Загальний обсяг вибіркових компонент		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

З СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Назва дисципліни
1-ий семестр
Іноземна мова, Ч.1
Вища математика та інформаційні технології
Хімія та біогеохімія, Ч.1
Біологія, Ч.1
Загальна екологія
Українська мова (за професійним спрямуванням)
Безпека життєдіяльності та охорона праці
2-ий семестр
Історія України
Іноземна мова, Ч.2
Екологічні основи ведення тваринництва або Тваринництво
Хімія та біогеохімія, Ч.2
Біологія, Ч.2
Фізика з основами біофізики, або Основи метеорології та кліматології
Гідробіологія і гідроекологія або Біоценологія
3-ій семестр
Філософія
Хімія та біогеохімія, Ч.3
Біологія, Ч.3
Екологія людини
Гідрологія або Геоаномальні зони і біота
Іноземна мова поглиблого вивчення Ч.1 або Друга іноземна мова Ч.1
4-ий семестр
Хімія та біогеохімія, Ч.4
Екологічна безпека Ч.1
Природоохоронне законодавство
Агроекологія
Водні екосистеми або Заповідна справа
Іноземна мова поглиблого вивчення Ч.2 або Друга іноземна мова Ч.2
5-ий семестр
Охорона атмосфери
Екологічна стандартизація та нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище
Техноекологія
Екологічна безпека Ч.2
Охорона водних ресурсів і екосистем або Екологічний туризм
6-ий семестр
Моніторинг навколишнього середовища
Ландшафтна екологія
Соціоекологія або Екоосвіта
Біохімія або Екологічна біохімія
Вибіркова дисципліна з університетського переліку
Поводження з відходами
7-ий семестр

Економіка природокористування
Моделювання і прогнозування стану довкілля
Екологічна токсикологія
Урбоекологія
Оцінка впливу на довкілля Ч.1
Вибіркова дисципліна з університетського переліку

8-ий семестр

Організація управління в екологічній діяльності
Природоохоронні технології
Оцінка впливу на довкілля Ч.2
Моніторинг гідросфери або Рекреаційні ресурси і курортологія
Технології захисту водних ресурсів або Охорона та захист природних ресурсів

Практична підготовка

Ознайомча практика
Навчальна практика
Виробнича практика
Переддипломна практика
Проектування та захист кваліфікаційної (дипломної) роботи

4. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми у сфері екології, охорони довкілля, збалансованого природокористування і сталого розвитку, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, потребує застосування теоретичних положень і методів наук про довкілля. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та списування. Кваліфікаційна робота має бути розміщена у репозитарії Львівського національного аграрного університету.

Атестація завершується видачею документів встановленого зразка про присудження кваліфікації бакалавра з екології.

5. НАЯВНІСТЬ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У Львівському національному аграрному університеті функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), основні положення якої викладено у «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ЛНАУ».

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ЛНАУ містить дві складові:

- система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності;
- система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ЛНАУ передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- удосконалення планування освітньої діяльності через затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;

- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Університету, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;

- посилення кадрового потенціалу Університету шляхом забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників; оптимізації процедури конкурсного відбору на заміщення вакантних посад НПП;

- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

- забезпечення публічності та прозорості інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

- створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти;

- інших процедур і заходів.

Рівнями системи є: студентський, викладацький, кафедральний, факультетський, університетський.

Постійно діючим колегіальним органом з управління системою є Колегія з моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти при Вченій раді Університету, яка у своїй діяльності керується законодавчими та нормативно-правовими актами, Статутом Університету, «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ЛНАУ».

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ЛНАУ є одним із етапів формування цілісної системи як внутрішнього, так і зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті, формування культури якості.

Розвиток системи передбачає реалізацію:

- цілісної політики забезпечення якості як складової стратегічного управління;

- формування та сповнення освітньої місії Університету;

- досягнення студентоцентрованого навчання як спільнотного творення освітнього результату всіма суб'ектами Університету;

- забезпечення умов і підтримки у просуванні академічної кар'єри студентів;

- забезпечення прозорих процедур набору і розвитку викладацького складу;

- забезпечення публічності інформації про освітню діяльність та вищу освіту в Університеті, рівень їх якості, освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

- створення і сертифікацію системи управління якістю за стандартом ISO 9001.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
K01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.	+			
K02. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.		+		
K03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.		+		
K04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.		+	+	
K05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.		+	+	
K06. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).			+	
K07. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.			+	+
K08. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	+	+		
K09. Здатність працювати в команді.			+	+
K10. Навички міжособистісної взаємодії.			+	
K11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.		+		
K12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянині в Україні.			+	+
K13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.			+	+
K14. Здатність використовувати базові знання фундаментальних розділів біології, хімії та біогеохімії в обсязі, необхідному для вивчення професійних дисциплін та для використовування в обраній професії; для дослідження стану довкілля і можливих перетворень забруднюючих речовин в природному середовищі.	+	+		

Спеціальні (фахові) компетентності				
K15. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.	+			+
K16. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.	+			+
K17. Розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук.	+	+		+
K18. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.		+		+
K19. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничу діяльністю.	+	+		
K20. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління.	+	+		
K21. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища.	+	+		
K22. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі.		+	+	
K23. Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання.		+		
K24. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.		+	+	
K25. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування.			+	
K26. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.		+	+	
K27. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.	+	+	+	
K28. Здатність використовувати систему екологічної стандартизації, сертифікації та статистичного кодування		+		

K29. Здатність використовувати знання сучасних досягнень гідрології, гідробіології та гідроекології для раціонального й комплексного використання водних ресурсів, вирішення екологічних проблем водокористування.	+	+		
K30. Здатність використовувати знання урбоекології для забезпечення збалансованого функціонування урбанізованих територій.	+	+		
K31. Здатність класифікувати екотоксиканти за ступенем токсичності та впливом на екосистеми та уbezпечити екосистеми від ураження хімічними полютантами біогенного та антропогенного походження.	+	+		
K32. Здатність орієнтуватися в основних методах і системах забезпечення техногенної безпеки, обґрунтовано вибирати відомі пристрої, системи та методи захисту людини і природного середовища від небезпек;	+	+		
K33. Здатність до вирішення професійних задач діяльності, пов'язаних з забезпеченням життя, здоров'я і працевдатності на робочому місці, обґрунтувати вибір безпечних режимів, параметрів, виробничих процесів та проведення заходів щодо усунення причин нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві	+	+	+	+

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	ІК	Компетентності																																			
		Загальні компетентності															Спеціальні (фахові) компетентності																				
		K01	K02	K03	K04	K05	K06	K07	K08	K09	K10	K11	K12	K13	K14	K15	K16	K17	K18	K19	K20	K21	K22	K23	K24	K25	K26	K27	K28	K29	K30	K31	K32	K33			
ПР01. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами.																																					
ПР02. Формулювати основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування.		•																																			
ПР03. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування		•	•																•	•	•																

ПР04. Компілювати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки.	●																										
ПР05. Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля.	●							●										●									
ПР06. Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття.	●																	●				●					
ПР07. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколошнього середовища із застосуванням загально прийнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.	●				●																	●	●				
ПР08. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.				●															●								

ПР09. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.	●																							●		●	●
ПР10. Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень.																											
ПР11. Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище.	●																			●	●	●				●	
ПР12. Брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поводження з виробничими та муніципальними відходами.	●																		●	●	●						

ПР13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.	
ПР14. Уміти формувати тексти, робити презентації та повідомлення для професійної аудиторії та широкого загалу з дотриманням професійної сумлінності та унеможливленням плагіату.	
ПР15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.	
ПР16. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі.	

ПР17. Усвідомлювати відповіальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.	•						•		•																		
ПР18. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповіальність за прийняття рішень.								•	•																	•	•
ПР19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження формальної освіти та самоосвіти															•	•											
ПР20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.															•	•							•				
ПР21. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.							•			•				•			•					•	•				

ПР22. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля із залученням громадськості.								●																		
ПР23. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів.																			●	●						
ПР24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянині в Україні.																●										
ПР25. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.																	●									

<p>ПР 26. Знати історичні і сучасні філософські концепції розвитку суспільства у взаємодії зі своїм соціальним і природним середовищем для досягнення оптимального напряму розвитку суспільного і природного компонентів в системах «людина – природа» і «суспільство – природа», вміти застосовувати свої теоретичні знання в професійній діяльності.</p>	
<p>ПР 27. Визначати критерії шкодочинності екотоксикантів в навколошньому середовищі та зони екотоксикохімічного забруднення та джерел хімічного ураження</p>	

ПР 28 вміння оцінити середовище перебування щодо особистої безпеки, безпеки колективу, суспільства, провести моніторинг небезпечних ситуацій та обґрунтувати головні підходи та засоби збереження життя, здоров'я та захисту працівників в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій, сталість функціонування об'єкту господарювання в умовах надзвичайних ситуацій та обґрунтувати заходи щодо її підвищення	
ПР 29 Уміти обґрунтовувати вибір екобезпеччих технологій виробництва продукції у фермових екосистемах	

● – програмний результат, який забезпечується;

Ki – компетентності,

ПРi – програмні результати навчання.

МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

		OK3.1*	OK3.2*	OK3.3*	OK3.4*	OK3.5*	OK3.6*	OK3.7*	OK3.8*	OK3.9	OK3.10	OK3.11*	OK3.12*	OKP.13	OKP.14	OKP.15	OKP.16	OKP.17*	OKP.18	OKP.19*	OKP.20*	OKP.21	OKP.22*	OKP.23	OKP.24	OKP.25	OKP.26	OKP.27	OKP.28	OKP.29	OKP.30	OKP.31	VK.1.	VK.2.	VK.3.*	VK.4	VK.5	VK.6	VK.7	VB.1.1	VB.1.2*	VB.1.3	VB.1.4	VB.1.5	VB.1.6	VB.2.1	VB.2.2	VB.2.3	VB.2.4	VB.2.5	VB.2.6
IК		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					
K1		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					
K2		•	•	•																																							•								
K3							•																																												
K4					•																																														
K5		•																																																	
K6		•																																																	
K7		•	•																																																
K8			•																																																
K9			•																																																
K10		•	•																																																
K11								•	•																																										
K12		•	•								•																																								
K13		•	•																																																
K14					•						•																																								
K15					•						•																																								
K16			•		•						•																																								
K17			•								•																																								
K18											•																																								
K19											•																																								
K20											•																																								
K21		•	•		•						•																																								
K22											•																																								
K23											•																																								
K24											•																																								

	ОКЗ 1																							
	ОКЗ 2																							
	ОКЗ 3	•																						
	ОКЗ 4	•	•																					
	ОКЗ 5	•	•	•																				
K25		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
K26																								
K27			•	•																				
K28	•								•															
K29																								
K30										•														
K31											•													
K32											•													
K33											•													

• – компетентність, яка набувається;

ОК_j – обов’язкові компоненти освітньої програми спеціальності;

ВК_i - вибіркові компоненти освітньої програми;

ВБ_j – вибіркові компоненти освітньої програми - дисципліна вільного вибору студента;

К_i – номер компетентності в списку компетентностей;

Позначення “*” показує компоненти освітньої програми, які повністю або частково визнано та перезараховано для здобувачів вищої освіти зарахованих на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») за результатами навчання отриманими в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста). Загальний обсяг перезарахованих компонентів освітньої програми для скороченого терміну навчання складає до 120 кредитів ЕКТС.

МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ОК3.1*	ОК3.2*	ОК3.3*	ОК3.4*	ОК3.5*	ОК3.6*	ОК3.7*	ОК3.8*	ОК3.9	ОК3.10	ОК3.11*	ОК3.12*	ОКП.13	ОКП.14	ОКП.15	ОКП.16	ОКП.17*	ОКП.18	ОКП.19*	ОКП.20*	ОКП.21	ОКП.22*	ОКП.23	ОКП.24	ОКП.25	ОКП.26	ОКП.27	ОКП.28	ОКП.29	ОКП.30	ОКП.31	ВК.1.	ВК.2.	ВК.3 *	ВК.4	ВК.5	ВК.6	ВК.7	ВБ.1.1	ВБ.1.2*	ВБ.1.3	ВБ.1.4	ВБ.1.5	ВБ.1.6	ВБ.2.1	ВБ.2.2	ВБ.2.3	ВБ.2.4	ВБ.2.5	ВБ.2.6
ПР1																																																		
ПР2		•			•	•	•	•		•																																								
ПР3		•	•	•	•	•	•	•		•	•	•																																						
ПР4																																																		
ПР5																																																		
ПР6																																																		
ПР7																																																		
ПР8		•	•	•	•																																													
ПР9																																																		
ПР10		•																																																
ПР11																																																		
ПР12																																																		
ПР13		•	•																																															
ПР14		•	•	•																																														
ПР15																																																		
ПР16																																																		
ПР17																																																		
ПР18		•	•																																															
ПР19																																																		
ПР20																																																		
ПР21		•	•	•																																														
ПР22		•																																																
ПР23																																																		
ПР24	•																																																	
ПР25	•	•																																																
ПР26	•	•																																																
ПР27																																																		
ПР28																																																		

ПР29																		•			•	•					•							
------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	---	---	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

● – програмний результат, який забезпечується;

ОКj – обов'язкові компоненти освітньої програми спеціальності;

BKi – вибіркові компоненти освітньої програми;

ВБj – вибіркові компоненти освітньої програми - дисципліна вільного вибору студента;

ПРi – програмні результати навчання.

Позначення “*” показує компоненти освітньої програми, які повністю або частково визнано та перезараховано для здобувачів вищої освіти зарахованих на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») за результатами навчання отриманими в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста). Загальний обсяг перезарахованих компонентів освітньої програми для скороченого терміну навчання складає до 120 кредитів ЄКТС.